



**40 § Lausunto tuulivoimahankkeen YVA-lain mukaisesta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Kurvilanmäen tuulivoimahanke, Sonkajärvi ja Vieremä**

**Ylä-Savon ympäristölautakunta 22.5.2025 § 40**

**Vs. ympäristöjohtajan päätösehdotus**

Nähtävillä olevan ympäristövaikutusten arviointiselostuksen materiaali on laaja paketti tietoa asiasta ja tehdyistä selvityksistä. Selvityksiä voidaan kokonaisuutena pitää asiantuntevasti laadittuna ja eri vaikutukset on huomioitu ja tuotu esille hyvin. Valokuvasovitteet havainnollistavat hyvin voimaloiden sijoittumista maisemaan ja liitteenä olevat melu- ja varjostusmallinnukset karttoineen ovat selkeät.

Melu- ja välkeselvitykset on tehty erilaisilla voimalatyypeillä, mutta voimaloiden kokonaiskorkeus on kummassakin mallinnuksessa ollut 300 m. Melumallinnusten mukaan Kurvilanmäen tuulivoimapuistosta aiheutuva melu ylittää asetuksen 1107/2015 ohjearvot sekä asetuksen 545/2015 matalataajuisen melun toimenpiderajan yhdessä vakituisen asutuksen kohteessa, RH Kallioharju. Tälle kiinteistölle ollaan kuitenkin tekemässä käyttötarkoituksen muutos, jonka jälkeen ohjearvot tai matalataajuisen melun toimenpiderajat eivät ylitä missään kohteessa.

Melun yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa on myös selvitetty. Tulokset osoittavat, että valtioneuvoston asetuksen mukaiset meluarvot ylittyvät toteutusvaihtoehdossa VE1 kahdessa kohteessa ja toteutusvaihtoehdossa VE2 yhdessä kohteessa tämänhetkisinä sijoitussuunnitelmilla ja voimalavalinnoilla. Matalataajuisen melun osalta Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen mukaiset toimenpiderajat ylittyvät yhden rakennuksen osalta. Ympäristölautakunta esittää, että hankkeiden yhteismelut on otettava tarkasti huomioon hankkeen jatkoselvittelyssä ja tarvittaessa vielä voimaloiden määriä, tyyppejä tai paikkoja on muutettava niin, että ohjearvot tai toimenpiderajat eivät ylitä missään kiinteistössä. Lisäksi hankkeen jatkototeutukseen ympäristölautakunta esittää, että myönnettävissä rakennusluvissa vaadittaisiin voimaloiden melutasojen tarkistusmittaukset ainakin laskentapisteissä/kohteissa, joissa mallinnuksessa todettiin korkeimmat melutasot.

Alueelle tehdyn välkemallinnuksen perusteella selvityksessä todetaan, että vuosittainen kahdeksan tunnin varjostusvaikutus ei ylitä yhdessäkään laskentapisteessä pois lukien Kallioharjun rakennus, jolle tullaan hankekehityksen edetessä tekemään käyttötarkoituksen muutos. Myöskään



välkkeen yhteisvaikutus muiden läheisten hankkeiden kanssa ei aiheuta vertailuarvojen ylitystä millään asuin- tai lomakiinteistöllä.

Ympäristölautakunta muistuttaa, että mikäli voimaloiden melu tai välke aiheuttaa naapuruussuhdelain mukaista kohtuutonta haittaa naapurustossa, voidaan yksittäiset voimat vaatia luvitettavaksi myöhemmin ympäristönsuojelulain nojalla.

Kurvilanmäen tuulivoimapuisto sijoittuu alueelle, jonne on suunnitteilla useita tuulivoimahankkeita. Hankkeiden yhteiset maisemavaikutukset ovat merkittäviä mm. vesistöjen rannoilla ja Sukevan taajaman alueella. Kurvilanmäen ja 35 km:n säteellä olevien suunniteltujen tuulivoimaloiden lukumäärä on 465 kpl. Mikäli hankkeet toteutuvat, voi Sukevan keskusta näkyä enimmillään noin 170 voimalaa. Tämä muuttaa maisemaa nykyisestä maalaismaisemasta teollisuusmaisemaksi.

Kurvilanmäen sähkönsiirtoreitti leventää nykyistä voimajohtokäytävää. Jos muiden Kurvilanmäen tuulivoimapuiston läheisyyteen rakennettavien hankkeiden (Katajamäen ja Myllykankaan tuulivoimahankkeet) sähkönsiirtoreittejä ei saada yhdistettyä yhteen linjaan, voi alueelle muodostua jopa 200 m leveä avoin johtokäytävä. Ympäristölautakunta esittää, että jatkosuunnittelussa tehtäisiin yhteistyötä muiden tuulivoimahankkeiden kanssa niin, että sähkönsiirto saataisiin yhdistettyä yhteen linjaan, jolloin maisemavaikutukset jäisivät vähäisemmäksi.

Liikennöinti Kurvilanmäen alueelle on YVA-selostuksessa esitetty tapahtuvan joko itäistä tai läntistä reittiä pitkin. Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huolehtia, että liikennöintiä alueelle ei osoiteta missään tapauksessa suoraan valtatie 5 suunnasta Talaskankaantietä (yhdystie 16291) tai Järvenpääntietä (yhdystie 16289) pitkin, sillä ne halkovat 1-luokkaan kuuluvaa Järvenpään pohjavesialuetta. Ko. tieosuuksien kunnostuksen ja lisääntyvän liikenteen vaikutuksia pohjaveteen ei ole yva-selostuksessa selvitetty, mutta ne voivat aiheuttaa muutoksia pohjaveden määrään ja laatuun.

Voimaloiden vaikutukset pesivään linnustoon on todettu suureksi kielteiseksi, erityisesti päiväpetolinnuille. Kokonaisuudessaan voimalavaihtoehdot aiheuttavat kohtalaista elinympäristön kutistumista, toiminnan aikaisia häiriö- ja estevaikutuksia sekä törmäysriskin alueen pesimälinnustolle.

Sähkönsiirtovaihtoehtojen vaikutus kasvillisuuteen ja luontotyyppeihin ja luonnonsuojelualueisiin on todettu suureksi kielteiseksi tai erittäin suureksi kielteiseksi. Vaikutus luontodirektiivin liitteen IV (a) lajeihin ja muuhun



huomionarvoiseen eläimistöön on todettu vaihtoehtoista riippuen kohtalaiseksi kielteiseksi tai suureksi kielteiseksi.

Ottaen huomioon suunnitellun tuulivoimahankkeen melu- ja välkevaikutukset, vaikutukset maisemaan, luonnonolosuhteisiin ja erityisesti yhteisvaikutukset lukuisten ympärille sijoittuvien muiden tuulivoimahankkeiden kanssa Ylä-Savon ympäristölautakunta pitää esitetyistä hankevaihtoehtoista vaihtoehtoa VE2 parempana kuin VE1.

### **Päätös**

Keskustelun jälkeen vs. ympäristöjohtaja täydensi päätösehdotustaan siten, että ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on huomioitava metsäkatoasiat ja maa-ainesten ottoon liittyvät asiat

Ylä-Savon ympäristölautakunta hyväksyi yksimielisesti vs. ympäristöjohtajan päätösehdotuksen täydennyksineen.

### **Valmistelu**

Ympäristönsuojelutarkastaja Helena Tukiainen, p. 040 014 4452

Ympäristöjohtaja Martti Veteli, p. 040 027 1193

Wpd Finland Oy suunnittelee Sonkajärven ja Vieremän kuntien rajalle Kurvilanmäen tuulivoimapuistoa. Tuulivoimahanke koostuu tuulivoimapuiston alueesta ja sähkönsiirtoreitistä.

Tuulivoima-alueen pinta-ala on noin 5 600 hehtaaria, josta Vieremän puolelle sijoittuu noin 4 600 hehtaaria ja Sonkajärvelle noin 1 000 hehtaaria.

Hankkeen YVA-ohjelma on ollut nähtävillä alkuvuodesta 2023 ja Pohjois-Savon ELY-keskus on antanut ohjelmasta lausuntonsa 6.3.2023. Nyt hankevastaava on toimittanut ELY-keskukselle Kurvilanmäen tuulivoimahanketta koskevan YVA-selostuksen. Pohjois-Savon ELY-keskus pyytää Ylä-Savon ympäristölautakunnan lausuntoa selostuksesta. Lausunto tulee antaa viimeistään 26.5.2025. Selostus on nähtävillä 26.3.-26.5.2025 välisen ajan verkossa osoitteessa <https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/kurvilanmaen-tuulivoimahanke-vierema-sonkajarvi-ja-kajaani>.

Hankekuvaus ja arvioitavat vaihtoehdot:

Hankkeessa rakennettavaksi esitettävä enimmäisvoimalamäärä on vähentynyt



YVA-ohjelmavaiheesta, jolloin alueelle on suunniteltu sijoitettavaksi maksimissaan 46 uutta tuulivoimalaa.

YVA-menettelyssä hankkeelle tutkitaan seuraavia vaihtoehtoja (VE):

- VE0: Tuulivoimahanketta ei toteuteta
- VE1: Hankealueelle rakennetaan enintään 23 tuulivoimalaa (neljä Sonkajärven puolella ja 19 Vieremän puolella)
- VE2: Hankealueelle rakennetaan enintään 17 tuulivoimalaa (neljä Sonkajärven puolella ja 13 Vieremän puolella)

Sähkönsiirron osalta tutkitaan seuraavat osa-alueet ja vaihtoehdot (SVE):

- SVE1A: Tuulivoima-alueen sähköasemalta rakennetaan noin 25 km pitkä 400 kV:n voimajohto Vuolijoen sähköasemalle. Voimajohto sijoittuu rakenteilla olevan Fingrid Oyj:n 400+110 kV:n Nuovuankangas-Huutokoski -voimajohdon itäpuolelle.
- SVE1B: Tuulivoima-alueen sähköasemalta rakennetaan noin 25,8 km pitkä 400 kV:n voimajohto Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Höyhtikankaan sähköasemalle. Voimajohto sijoittuu rakenteilla olevan Fingrid Oyj:n 400+110 kV:n Nuovuankangas-Huutokoski -voimajohdon itäpuolelle.
- SVE2A: Tuulivoima-alueen sähköasemalta rakennetaan noin 25 km pitkä 400 kV:n voimajohto Vuolijoen sähköasemalle. Voimajohto sijoittuu olemassa olevan Fingrid Oyj:n 400 kV:n Vuolijoki-Alapitkä -voimajohdon länsipuolelle.
- SVE2B: Tuulivoima-alueen sähköasemalta rakennetaan noin 25,8 km pitkä 400 kV:n voimajohto Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevalle Höyhtikankaan sähköasemalle. Voimajohto sijoittuu olemassa olevan Fingrid Oyj:n 400 kV:n Vuolijoki-Alapitkä -voimajohdon länsipuolelle.

Suunnitellut sähkönsiirtoreittivaihtoehdot sijoittuvat Vieremän ja Sonkajärven kuntien alueelle sekä pohjoisosassa Kainuun maakunnan puolelle, Kajaanin kaupungin alueelle.

### **Muutoksenhaku**

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

### **Otto-oikeus**

Ei otto-oikeutta.

### **Toimenpiteet, otteet**

Pohjois-Savon ELY-keskus

